

**ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อน
แบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย**
***Psycho-social Correlates of AIDS-Risk-Peer-Relationship
Behavior of Male University Students***

วสนณี วสนชาติ*

Wannee Wannachart, M.A.

Abstract

This empirical study aims at examining AIDS-risk-peer-relationship behavior of male university students. The four major research objectives are: first, to find the relationship between different family characteristics and the AIDS-risk-peer-relationship behavior of the male University students. Secondly, to compare the Psychological Characteristics of the high and low AIDS-risk-peer-relationship actors. Thirdly, to explore the differences between the high and low AIDS-risk-peer-relationship actors on friendship Characteristics. Fourthly, to find the amount of prediction of AIDS-risk-peer-relationship behavior by using all the above antecedents together as predictors.

In this study, 325 male university students were asks to respond to a set of questionnaires. There are 14 variables in this study.

Five hypotheses were tested in this study by carrying out three-way Analysis of Variance and Multiple Regression Analysis both stepwised and totaled were performed on the data.

There were four major findings in this study.

First, it was found contrary to expectation that, local students had higher AIDS-risk-peer-relationship behavior than migrant students.

Secondly, male students who were high on AIDS-risk-peer-relationship behavior had poor mental health, low future-orientation, low moral reasoning ability, high favorable attitude towards friends with AIDS-risk behavior, low Buddhist religious practices, especially, those who had highly educated parents and being younger.

Thirdly, this study also found that male students who had high AIDS-risk-peer-relationship behavior were the ones under high friendship influence, participate more with AIDS-risk-behavior friends, especially, those having low income per month and being younger.

Finally, the last piece of data showed that the Buddhist religious practices, future-orientation and friendship influence, together could predict the amount of AIDS-risk-peer-relationship behavior of these male students as high as 44.1%

*เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ด้านครอบครัว สถานการณ์ด้านเพื่อน และจิตลักษณะกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์ของนักศึกษา เพื่อจะศึกษาว่าสถานการณ์ทั้งสองด้านและจิตลักษณะของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน จะเกี่ยวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์ของนักศึกษาหรือไม่ และเป็นเพราะเหตุใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้เป็นนักศึกษาชายที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี จำนวน 325 คน อายุโดยเฉลี่ย 20.58 ปี การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ที่แบ่งตามลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา ได้พบผลการวิจัยที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

ประการแรก นักศึกษาชายไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มากกว่า นักศึกษาชายที่ย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัวซึ่งเป็นผลที่กลับกันที่คาดหมายไว้

ประการที่สอง นักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มาก คือ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ มีทัศนคติที่ติดต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเอดส์มาก ปฏิบัติทางพุทธศาสนาน้อยกว่านักศึกษาที่คบเพื่อนแบบเสียงเอดส์น้อย

ประการที่สาม นักศึกษาชายที่มีการรับอิทธิพลจากเพื่อนมาก คบเพื่อนที่มีลักษณะไม่ปลอดภัยมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มาก ผลนี้พบโดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำและกลุ่มนักศึกษาอายุน้อย

ประการสุดท้าย ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และการรับอิทธิพลจากเพื่อน เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์ของนักศึกษาชายโดยรวม

ความนำ

โรคเอดส์เป็นโรคที่อันตรายและเป็นโรคที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกันหรือรักษาให้หายขาดได้ในปัจจุบัน จากข้อมูลสถิติจำนวนผู้ป่วยเอดส์ของกองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ชี้ให้เห็นว่าจำนวนผู้ป่วยเอดส์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในแต่ละปี โดยข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2541 มีผู้ป่วยเอดส์จำนวนสะสม 81,178 คน แต่เป็นข้อมูลที่เก็บได้ประมาณร้อยละ 30 ของข้อมูลทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้นสามารถคำนวณได้ว่าจะมีผู้ป่วย

เอดส์สะสมทั้งหมดประมาณ 2 แสน 7 หมื่นคน โดยเป็นนักเรียนนักศึกษา 3 คน ต่อผู้ป่วยทุก ๆ หนึ่งพันคน

โดยปรกตินักศึกษาจะชอบคบหาสมาคมกับเพื่อนและทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน หรือกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน จากการวิจัยหลายเรื่องพบความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการทำผิดของเยาวชนกับของเพื่อนของเขา (Albrecht, Chadwick & Clcorn, 1977; และ McIntoch และคณะ, 1981) ซึ่งแสดงว่า เยาวชนที่มีนิสัยทำผิดแบบใดมากมักเลือกคบเพื่อนที่มี

นิสัยคล้ายคลึงกับตนเพื่อร่วมทำกิจกรรมกัน เป็นกลุ่ม นอกจากนี้ ยังพบว่า วัยรุ่นที่มีเพื่อน ประพฤติไม่ดีมากเท่าใดก็มักมีเพื่อนที่ประพฤติดี้น้อยลงเท่านั้น (Chadwick & Top, 1993) ดังนั้น การเลือกคบเพื่อนและการรับอิทธิพลจากเพื่อนของเยาวชน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้เยาวชน มีพฤติกรรมเสี่ยงมากน้อยแตกต่างกัน เนื่องจาก นักศึกษาในวันนี้เป็นเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยพัฒนา ประเทศชาติในอนาคต การหาทางป้องกันปัญหา ไม่ให้นักศึกษามีพฤติกรรมการคบเพื่อนที่อาจ จะนำไปสู่การเสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ จึงเป็น สิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การศึกษา วิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของ นักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย" เพื่อจะได้ศึกษา ถึงปัจจัยเชิงเหตุที่ทำให้ให้นักศึกษามีพฤติกรรม การคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ และหาแนวทาง ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่านักศึกษาชายที่มี สถานการณ์ด้านครอบครัวที่แตกต่างกัน จะมี พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นเพราะเหตุใด
2. นักศึกษาชายที่มีจิตลักษณะ แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบ เสี่ยงเอดส์แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นเพราะ เหตุใด
3. นักศึกษาชายที่มีสถานการณ์ด้าน เพื่อนที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อน แบบเสี่ยงเอดส์ต่างกันหรือไม่ และพบมากใน นักศึกษาชายประเภทใดบ้าง

4. สถานการณ์ด้านครอบครัวร่วมกับ จิตลักษณะของนักศึกษาชาย จะเกี่ยวข้องกับ การอยู่สถานการณ์ด้านเพื่อนที่แตกต่างกันและ การมีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ ต่างกันของนักศึกษาประเภทใดบ้าง และเป็น เพราะเหตุใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านครอบครัว สถานการณ์ ด้านเพื่อนและจิตลักษณะ กับพฤติกรรมการคบ เพื่อนที่ไม่เหมาะสม มีดังต่อไปนี้:-

พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยง เอดส์

ในเรื่องนี้อาจแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภทด้วยกันที่นำมาผสมกัน คือ พฤติกรรม ทางสังคมด้านการคบเพื่อน และพฤติกรรม สุขภาพด้านการเสี่ยงเอดส์ที่เน้นทางเพศสัมพันธ์

ในการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องหนึ่ง ได้ จัดกลุ่มสนทนาและการสัมภาษณ์ระดับลึก ใน เรื่องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและภรรยาที่มีต่อ ทักษะคิดและพฤติกรรมทางเพศนอกสมรสของ ชายไทย (มาร์ค แวนแลนดิงแฮม และคณะ, 2538) พบว่า ชายสมรสและชายโสดไปเที่ยว สถานบริการทางเพศโดยตรง (ชอง) หรือสถาน ที่ใดก็ตามที่สามารถให้บริการทางเพศจะไม่ไป ตามลำพัง แต่จะไปกับเพื่อนฝูงหรือคนรู้จัก และโดยทั่วไปแล้วการไปเที่ยวสถานบริการ ทางเพศของชายโสด ได้รับการมองจากทั้งชาย และหญิงเป็นเรื่องธรรมดา รวมทั้งยังพบว่า การเที่ยวหญิงบริการได้รับอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อมจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มเพื่อนจะมี วิธีการโน้มน้าวให้ชายที่ไม่แน่ใจว่าจะจะไป

เที่ยวหญิงบริการดีหรือไม่ ให้อยอมไปด้วยกัน นอกจากนี้ยังพบว่า การดื่มสุราระหว่างกลุ่มเพื่อนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเที่ยวหญิงบริการ การดื่มสุราช่วยทำให้การเที่ยวหญิงบริการเป็นไปได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะชายที่ออกไปเที่ยวอยู่แล้วหรือที่ยังลังเลใจอยู่ ซึ่งการดื่มสุราจะช่วยทำให้ความยับยั้งชั่งใจลดน้อยลง

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ โดยเริ่มต้นจากการร่วมกันกระทำหรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในการดื่มสุรา ดูหนังไป/ภาพลามก และดูวิดีโอ/ภาพยนตร์ลามก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่กระตุ้นทำให้เกิดความต้องการทางเพศ จากนั้นก็ชักชวนไปเที่ยวสถานเริงรมย์ และมีพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์กับเพศตรงกันข้าม เช่น มีเพศสัมพันธ์กับคู่อริ โสเภณีหรือผู้ขายบริการทางเพศซึ่งเป็นการกระทำที่เสี่ยงต่อการได้รับเชื้อเอดส์ เนื่องจากการดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ขาดสติในการป้องกันตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะละเลยการใช้ถุงยางอนามัย ในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ในการวิจัยนี้ สามารถวัดได้จากปริมาณการร่วมกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นกับเพื่อน โดยใช้แบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า

สถานการณ์ด้านครอบครัวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม

การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก ในการวิจัยเปรียบเทียบเด็กอายุ 12-15 ปี ที่มาจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก 50 คน และเด็กปกติจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เคยมีเด็กกระทำผิดมากอีก 50 คน ปรากฏว่าเด็กที่กระทำผิดรายงานว่าตนถูกเลี้ยงดูแบบรักใกล้ชิดสนิทสนม เข้าอก

เข้าใจกับบิดามารดาน้อยกว่าเด็กปกติจะรายงานเช่นนั้น นอกจากนี้เด็กที่กระทำผิดยังรายงานว่าที่บ้านมีกฎเกณฑ์มากเกินไปหรือบางรายก็น้อยเกินไป ลงโทษดุนไม้มากเกินไปก็น้อยเกินไป ขาดความพอดีและความสมดุล (พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, 2510) และมีการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ประพฤติตนไม่สมควร ได้รับความรักมาก ได้รับเหตุผลจากบิดามารดาน้อย จะมีการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่ไม่ดีมากกว่านักเรียนปกติ และคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมมากกว่านักเรียนปกติ (สุพจน์ จักขุทิพย์, 2521) นอกจากนี้ในการวิจัยเปรียบเทียบเด็กจากครอบครัวแตกกับครอบครัวปกติพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สำคัญต่อการมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยของเด็กนักเรียนในครอบครัวทั้งที่เป็นครอบครัวปกติและครอบครัวแตก ส่วนเด็กในครอบครัวปกติ รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากกว่าเด็กในครอบครัวแตกอย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันเด็กในครอบครัวปกติ มีการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม และมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่าเด็กในครอบครัวแตก ผลนี้ยังพบชัดเจนมากขึ้นในเด็กจากระดับเศรษฐกิจปานกลาง (ดวงเดือน พันธุ์นาวัน, งามตา วนันทานนท์ และคณะ, 2536) ต่อมา พบผลวิจัยที่มีความสอดคล้องกันว่า นักศึกษาที่มีความเป็นอิสระในสถานที่พักอาศัย (ไม่ได้อาศัยกับพ่อแม่) มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีความเป็นอิสระในสถานที่พักอาศัย (อาศัยอยู่กับพ่อแม่) (สมจิตร์ งามสะอาด, 2538) จากการประมวลงานวิจัย พอจะสรุปได้ว่า เด็กในครอบครัวแตก (เด็กที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัว) จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและ

ใช้เหตุผลน้อยกว่า เด็กในครอบครัวแตก (เด็กที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัว) จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อยกว่าเด็กในครอบครัวปกติ (เด็กที่อยู่กับครอบครัว) และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้เหตุผลน้อย มีพฤติกรรมการคบเพื่อนไม่เหมาะสมมากกว่าหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่า และยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่ไม่ดีมากกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลมาก จึงอาจคาดได้ว่าเยาวชนที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว

สถานการณ์ด้านเพื่อนกับพฤติกรรม การคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม

บุคคลในวัยรุ่นและในผู้ใหญ่ตอนต้นนั้น เพื่อนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของคนเหล่านี้อย่างชัดเจน นักวิจัยมีแนวคิดที่ว่าความสอดคล้องระหว่างปริมาณการทำความผิดของเพื่อน กับปริมาณการทำความผิดของเยาวชนที่ถูกศึกษานั้น อาจอธิบายได้ 2 แบบ คือ แบบแรกคือเยาวชนที่มีนิสัยทำความผิดแบบใดมาก มักเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยคล้ายคลึงกัน (Social Selection Model) เพื่อร่วมกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม คำอธิบายนี้อาจตรวจสอบได้ ถ้าพบว่าวัยรุ่นที่ศึกษามีพฤติกรรมทำความผิดดังกล่าวมาก่อน แล้วในเวลาต่อมาจึงมีเพื่อนที่ทำผิดเช่นเดียวกันมากด้วย ส่วนคำอธิบายที่สอง คือ การที่บุคคลจะเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนและคล้อยตามการชักจูง และการบีบบังคับของกลุ่มเพื่อน ให้ทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Social Learning Model) ในกรณีนี้พฤติกรรมทำความผิดเหมือนเพื่อน ควรจะเกิดหรือเพิ่มปริมาณมากขึ้นหลัง

การคบหากับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามสาเหตุทั้งสองแบบอาจเกิดขึ้นได้พร้อมกันด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดาวนิทานนท์ และคณะ, 2540: 105-108) จากการศึกษาหลายเรื่องพบความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการทำผิดของเยาวชนกับของเพื่อนของเขา (Albrecht, Chadwick & Alcorn, 1977; และ McIntoch และ คณะ, 1981) ซึ่งแสดงว่าเยาวชนที่มีนิสัยทำความผิดแบบใดมากมักเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยคล้ายคลึงกับตน เพื่อร่วมทำกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม รวมทั้งยังพบว่า วัยรุ่นที่มีเพื่อนประพฤติไม่ดีมากเท่าใดก็มักมีเพื่อนที่ประพฤติดีน้อยลงเท่านั้น (Chadwick & Top, 1993) เนื่องจากอิทธิพลของสังคมและการเลียนแบบ บุคคลในวัยรุ่นและผู้ใหญ่ที่จิตใจหยุดชะงักไม่พัฒนา มักขาดความเป็นตัวของตัวเอง จึงถูกผู้อื่นชักนำไปได้ง่าย นอกจากนี้ผู้ที่เริ่มพฤติกรรมบางอย่าง มักจะแสวงหาและเข้าร่วมกลุ่มกับคนที่มีพฤติกรรมประเภทเดียวกับตน จึงช่วยส่งเสริมพฤติกรรมนั้นให้เกิดบ่อยและมั่นคงต่อไป (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539 : 159) ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักศึกษาที่ยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนในด้านที่ไม่เหมาะสมหรือที่มีความเสี่ยง โดยการยอมรับเพื่อนเป็นแบบอย่างยอมรับการชักจูง และยอมรับการบีบบังคับจากเพื่อนมากเท่าใด นำไปสู่การกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือที่มีความเสี่ยงมากขึ้นเท่านั้น

จิตลักษณะกับพฤติกรรม การคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม

ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลระหว่างจิตลักษณะ 8 ประการกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าประหลาดของคนดีและคนเก่ง ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่า

จิตลักษณะกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน จิตลักษณะดังกล่าว คือ สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม สุขภาพจิต เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติ คุณธรรมและค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นหรือสถานการณ์นั้น) (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2539) ได้มีการวิจัยโดยฝึกลักษณะมุ่งอนาคตและความควบคุมตนเองให้แก่เด็กจำนวนหนึ่งเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้ฝึก ปรากฏว่าเด็กนักเรียนที่ได้รับการฝึกให้มีลักษณะมุ่งอนาคต และสามารถควบคุมตนเองมากขึ้น เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก (รัตนประเสริฐสม, 2526) ต่อมามีการวิจัยพบว่า จิตลักษณะ 3 ด้าน คือ ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ ความเชื่ออำนาจในตนเองเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ และลักษณะมุ่งอนาคต มีความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพอย่างเหมาะสมของบุคคลวัยทำงาน (อุบล เลี้ยววาริณ, 2534) นอกจากนี้จากการวิจัยของ สุพจน์ จักขุทิพย์ (2521) พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตไม่ดี จะมีลักษณะการคบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมและเป็นผู้ที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสียมากกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี ส่วนด้านความสัมพันธ์ของการปฏิบัติทางพุทธศาสนากับพฤติกรรมการคบเพื่อนนั้น การวิจัยมหาคพบพบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นถ้าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนามากและเป็นผู้ที่มีความเชื่อทางพุทธศาสนาโดยรวมกัน จะเป็นผู้ที่มีการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมในปริมาณสูงด้วย (ดวงเดือน พันธมนาวิน และ คณะ, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยนักเรียนประถมปีที่ 5

และ 6 ที่พบว่า ผู้ที่ตระหนักในศีลห้ามากเป็นผู้ที่คบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากด้วย (บุญกอบ วิสมิตะนันท์, 2527) นอกจากนี้ มีการวิจัยพบว่า ความเคร่งศาสนาของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความอบอุ่นใกล้ชิดจะเป็นปัจจัยปกป้องเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยงให้มีการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมได้มากขึ้น (Hardesty & Kirby, 1995. อ้างใน ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ, 2540: 284) ดังนั้น อาจจะกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนามาก เป็นผู้ที่คบเพื่อนอย่างเหมาะสมในปริมาณที่สูง รวมทั้งผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อสุขภาพจะมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมด้วย จึงทำให้คาดได้ว่านักศึกษาที่มีจิตลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวมาก เป็นผู้ที่คบเพื่อนแบบเสียงเอดส์น้อยกว่านักศึกษาที่มีจิตลักษณะเหล่านี้

สมมติฐานของการวิจัย

จากการประมวลผลงานการวิจัยต่าง ๆ สามารถตั้งสมมติฐานได้ 5 ข้อ ดังนี้-

1. นักศึกษาชายที่ย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัว ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยและใช้เหตุผลน้อย เป็นผู้ที่ยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่า และมีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มากกว่านักศึกษาชายที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัวที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และใช้เหตุผลมาก
2. นักศึกษาชายที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเอดส์มาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีสุขภาพจิตดีน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์

มากกว่านักศึกษาชายที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอ็ดส์น้อย มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง มีสุขภาพจิตดีมาก

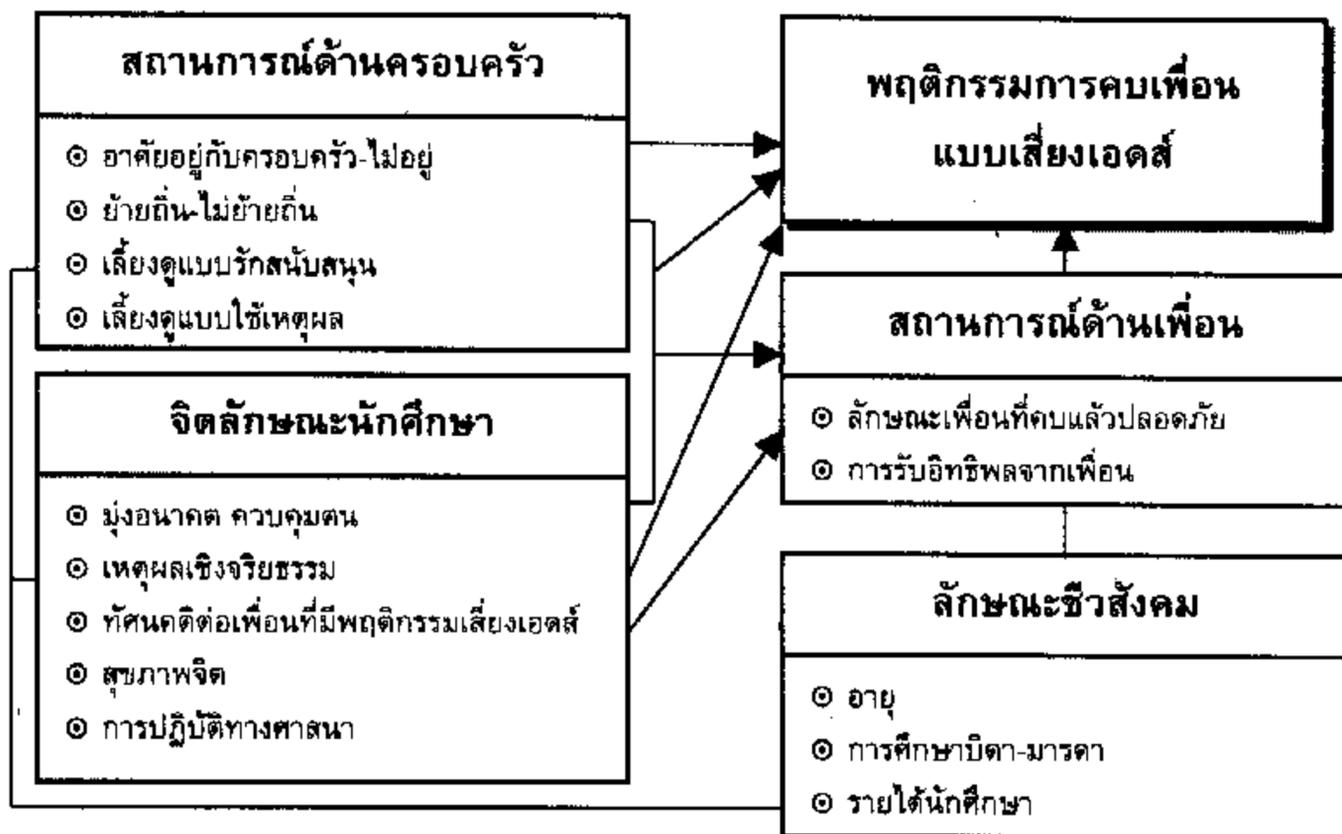
3. นักศึกษาชายที่ย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัว มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา น้อย คบเพื่อนที่มีคุณลักษณะไม่ปลอดภัย เป็นผู้ที่รับอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่า มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอ็ดส์มากกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอ็ดส์มากกว่า นักศึกษาชายที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มาก คบเพื่อนที่มีคุณลักษณะปลอดภัย

4. นักศึกษาชายที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว ได้รับความรักสนับสนุนจากครอบครัว มาก และมีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มาก เป็นผู้ที่รับอิทธิพลจากเพื่อนน้อยกว่า มีพฤติกรรม การคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอ็ดส์น้อยกว่า และมี

ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอ็ดส์ น้อยกว่านักศึกษาชายกลุ่มอื่น ๆ อีก 7 กลุ่ม

5. ตัวทำนายนกลุ่มสถานการณ์ด้านครอบครัว (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา และการศึกษาของบิดามารดา) รวม 4 ตัว ร่วมกับตัวทำนายนกลุ่มจิตลักษณะของนักศึกษา (มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม สุขภาพจิตดี ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอ็ดส์) รวม 4 ตัว เป็น 8 ตัว ทำนายความแปรปรวนของปริมาณการรับอิทธิพลจากเพื่อน และพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอ็ดส์ได้มากกว่าตัวทำนายนกลุ่มเดียว

จากกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา สามารถสรุปให้เห็นตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา ตลอดจนความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาชายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยไม่จำกัดคณะและสาขาวิชาที่ศึกษา จำนวน 325 คน มีอายุโดยเฉลี่ย 20.58 ปี

เครื่องมือวัดตัวแปร

ในการวิจัยนี้มีตัวแปรทั้งหมด 15 ตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรที่เป็นแบบวัดซึ่งแบ่งเป็นตัวแปรพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเฮดส์ 1 ตัวแปร สถานการณ์ด้านครอบครัว 4 ตัวแปร ด้านจิตลักษณะ 5 ตัวแปร ด้านสถานการณ์ด้านเพื่อน 2 ตัวแปร และแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะชีวิตสังคมอีก 3 ตัวแปร ซึ่งเครื่องมือวัดตัวแปรหลายฉบับที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ แบบวัดการถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดการถูกอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบวัดมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แบบวัดสุขภาพจิต แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังมีแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง 4 ฉบับ ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะเครื่องมือวัด 4 ฉบับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยสังเขป ดังนี้

แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเฮดส์ เป็นการประเมินเกี่ยวกับ (1) การประเมินค่าเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเฮดส์ว่าจะมีประโยชน์ มีโทษต่อตัวนักศึกษาเอง และผู้อื่นอย่างไรบ้าง มากเพียงใด (2) ความรู้สึกชอบพอใจ ไม่ชอบ ไม่พอใจ มากเพียงใด ต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเฮดส์ และ (3) ความพร้อมที่

นักศึกษาจะคบหาสมาคมหรือหลีกเลี่ยง การรวมกลุ่ม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนดังกล่าวมากเพียงใด ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มาตรฐาน 6 หน่วย โดยมีค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ จาก 7.54 ถึง 18.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด $\alpha = .89$

แบบวัดลักษณะของเพื่อนที่คบแล้วปลอดภัย เป็นการประเมินเกี่ยวกับลักษณะที่เป็นคุณสมบัติและพฤติกรรมที่เป็นจุดเด่นเฉพาะตัวของเพื่อน เช่น เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ และครู/อาจารย์ เป็นผู้ใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ ชอบกั่นแกล้งเพื่อนฝูง ชอบทำกิจกรรมด้วยความประมาท ชอบเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ และชอบมีพฤติกรรมเสี่ยงอันตราย เป็นต้น ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มาตรฐาน 6 หน่วย โดยมีค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ จาก 6.44 ถึง 9.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด $\alpha = .87$

แบบวัดการรับอิทธิพลจากเพื่อน เป็นการวัดปริมาณพฤติกรรมที่ได้มีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อน และการคล้อยตามการบีบบังคับของเพื่อน เป็นพฤติกรรมที่ร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน ซึ่งทำให้ตนเองขาดความอิสระในการเป็นตัวของตัวเอง โดยมุ่งหวังที่จะได้รับการยอมรับ นับถือและนิยมยกย่องจากเพื่อนฝูงภายในกลุ่มของตน ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มาตรฐาน 6 หน่วย โดยมีค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ จาก 4.49 ถึง 7.05 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด $\alpha = .81$

แบบวัดพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเฮดส์ เป็นปริมาณการร่วมกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อเฮดส์กับเพื่อนของนักศึกษา ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดง

พฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ โดยเริ่มต้นจากการร่วมดื่มสุรา ดูหนังสือไป/ภาพลามก และดูวิดีโอ/ภาพยนตร์ลามก จากนั้นก็ชักชวนกันไปเที่ยวสถานเริงรมย์ และมีพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม เช่น มีเพศสัมพันธ์กับคู่อรัก เพื่อนนักศึกษาด้วยกัน โสเภณีหรือผู้ขายบริการทางเพศ เป็นต้น ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ มาตรฐานวัด 6 หน่วย โดยมีค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ จาก 6.88 ถึง 10.65 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด $\alpha = .86$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมแล้ว นำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ กระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะชีวิตสังคมของนักศึกษา เพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจนที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยที่สำคัญได้ 4 ประการ ดังนี้:-

ประการแรก นักศึกษาไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มากกว่านักศึกษาย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัว อย่างไรก็ตาม นักศึกษาย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัวนั้น ถ้ามีลักษณะต่อไปนี้อยู่ด้วย คือ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเอดส์มาก มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

น้อย ก็เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ยังพบอีกว่านักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มาก คือ ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบน้อย (รักสนับสนุนและใช้เหตุผล) โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว กลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักศึกษาอายุน้อยรวมทั้งผู้ที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัวในขณะเดียวกันมีการปฏิบัติทางพุทธศานาน้อยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนสูง กลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักศึกษาอายุน้อย

ประการที่สอง นักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มาก คือ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียงเอดส์มาก ปฏิบัติทางพุทธศานาน้อย โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดามีการศึกษาดำ และกลุ่มนักศึกษาอายุน้อย

ประการที่สาม นักศึกษาชายที่มีการรับอิทธิพลจากเพื่อนมาก คบเพื่อนที่มีลักษณะไม่ปลอดภัย เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์มาก โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ และกลุ่มนักศึกษาอายุน้อย

ประการสุดท้าย ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และการรับอิทธิพลจากเพื่อนเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสียงเอดส์ของนักศึกษาชายโดยรวม ซึ่งร่วมกันทำนายได้ 44.1% แต่ในกลุ่มนักศึกษาชายไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัวนั้น การรับ

อิทธิพลจากเพื่อน อายุนักศึกษา และทัศนคติที่ติดต่อกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ ซึ่งร่วมกันทำนายได้ 44.5% สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชายย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัวนั้น การปฏิบัติทางพุทธศาสนา เหตุผลเชิงจริยธรรม และทัศนคติที่ติดต่อกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาในกลุ่มนี้ ซึ่งร่วมกันทำนายได้ 36.0%

อภิปรายผล

ปัจจัยสถานการณ์ด้านครอบครัว
จากผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัวเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่านักศึกษาย้ายถิ่นและไม่อยู่กับครอบครัว ซึ่งพบผลที่แตกต่างจากการวิจัยเรื่องอื่น ๆ กล่าวคือ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2536) ได้ศึกษาวิจัยนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า เด็กจากครอบครัวแตกมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กจากครอบครัวปกติ และการวิจัยของ สมจิตร งามสะอาด (2538) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีความเป็นอิสระในสถานที่พักอาศัย (ไม่ได้อาศัยกับพ่อแม่) มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีความเป็นอิสระในสถานที่พักอาศัย (อาศัยอยู่กับพ่อแม่) ซึ่งการวิจัยทั้ง 2 เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว เป็นผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่กับครอบครัวอย่างชัดเจน จากการวิจัยที่พบผลที่ขัดแย้งกันนี้ แสดงให้เห็นว่า การอยู่หรือไม่อยู่อาศัยกับครอบครัว คงไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่จะบอกได้ชัดเจนว่าทำให้เด็กมีพฤติกรรม

เสี่ยง แต่น่าจะมีปัจจัยอื่น ๆ เสริมด้วยที่เป็นคุณลักษณะของเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นอกจากนี้การวิจัยนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสุนนน้อย ใช้เหตุผลน้อย เป็นผู้มีปริมาณพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสุนนมาก ใช้เหตุผลมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ประพฤตินิสัยไม่สมควร ได้รับเหตุผลจากบิดามารดาน้อย เป็นผู้ที่คบเพื่อนอย่างไม่เหมาะสมมากกว่านักเรียนปกติ (สุพจน์ จักขุทิพย์, 2521) และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ (2510) ที่พบว่าเด็กที่กระทำผิดรายงานว่าตนถูกเลี้ยงดูแบบรักไกลชิดสนิทสนมเข้าอกเข้าใจกับบิดามารดาน้อยกว่าเด็กปกติ

ปัจจัยด้านสถานการณ์ด้านเพื่อน
การวิจัยนี้พบว่า นักศึกษาที่รับอิทธิพลจากเพื่อนมากหรือนักศึกษาที่คบเพื่อนที่มีลักษณะปลอดภัยน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มาก ผลที่พบนี้ ยังไม่ปรากฏว่ามีการวิจัยเรื่องใดที่พบผลที่สอดคล้องกันโดยตรง

ปัจจัยด้านจิตลักษณะ การวิจัยนี้พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ติดต่อกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์มากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ติดต่อกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์น้อย แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบว่ามีงานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมของผู้ตอบด้านการคบเพื่อนโดยตรง และการวิจัยนี้ ยังพบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยนักเรียน

- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ (2510) "การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในครอบครัวตาม
ทักษะของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิด" *ปริญญาณิพนธ์* คุรุศาสตรมหา
บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาร์ค แวนแลนดิงแฮม และคณะ (2538) เพื่อน ภรรยาและเพศสัมพันธ์นอกสมรสในประเทศไทย
การวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและภรรยาที่มีทัศนคติและ
พฤติกรรมทางเพศนอกสมรสของชายไทย สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- รัตนา ประเสริฐสม (2526) "การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนัก
เรียนประถมศึกษา" *ปริญญาณิพนธ์* การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมจิตร งามสะอาด (2538) "ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของ
นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี" *ภาคินิพนธ์* พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพจน์ จักขุทิพย์ (2521) "ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติตนไม่สมควรแก่สภาพ
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" *ปริญญาณิพนธ์* ศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุบล เลี้ยววาริณ (2534) "การศึกษาและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะและพฤติกรรม
สุขภาพของชาวกรุงเทพ" *ปริญญาณิพนธ์* การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Albrecht, S.L., Chadwick, B.A., & Alcorn, D.S. (1977) Religiosity and deviance: Application
of an attitude-behavior contingent consistency model. *Journal for the Scientific
Study of Religion*, 16 (3): 263-274.
- Chadwick, B.A. & Top, B.L. (1993) Religiosity and delinquency among LDS adolescents.
Journal for the Scientific Study of Religion, 32 (1): 51-67.
- McIntosh, W.A., et. al (1981) The effect of mainstream religious social controls on
adolescent drug use in rural areas. *Review of Religious Research*, 23 (1): 54-75.

